Dosarul nr.2-928/2024/ 2-24101071-28-2-10092024

H O T Ă R Â R E

în numele Legii

27 ianuarie 2025 mun. Edineţ

Judecătoria Edineţ, sediul central
Instanţa compusă din:
Preşedinte de ședință, judecător Ghenadie Bîrsan
Grefier Tatiana Bogomolnaia
cu participarea
avocatului Alina Bejenaru

a judecat în şedinţa de judecată publică cauza civilă după cererea lui Melnic Olga către Canarschi Ștefan privind încasarea prejudiciului patrimonial în suma de: 3148,06 lei (pentru serviciile medicale și tratament medical) și 1400 dolari SUA (valoarea cercelului pierdut); prejudiciul nepatrimonial în suma de 15000 lei și cheltuieli de judecată în suma de 5000 lei (servicii juridice) și 200 lei (taxa de timbru) , instanţa de judecată –

A CONSTATAT**:**

Faptele cazului.

La data de 09.09.2024, reclamanta Melnic Olga prin intermediul reprezentantului său avocatul Odobescu Ghenadie, s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către Canarschi Ștefan privind încasarea prejudiciului patrimonial în suma de: 3148,06 lei (pentru serviciile medicale și tratament medical) și 1400 dolari SUA (valoarea cercelului pierdut); prejudiciul nepatrimonial în suma de 15000 lei și cheltuieli de judecată în suma de 5000 lei (servicii juridice) și 200 lei (taxa de timbru).

În argumentarea cererii depuse partea reclamantă a invocat că, la data de 02.01.2024, în jurul orei 23:00, în oraşul Edineţ la intersecția *****, conducătorul automobilului de model ***** cu n/î *****, Canarschi Ştefan, ignorând semnalul luminos de culoare roşie a semaforului, nu a cedat trecerea vehiculelor, în rezultat a tamponat automobilul de model „Dacia Logan” n/î *****la volanul căreia se afla cet. Melniciuc Mina, care se deplasa regulamentar, având ca pasageri cet. Melnic Olga, copilul minor Melnic Martin. În urma accidentului, Melnic Olga a primit leziuni corporale uşoare, de asemenea a pierdut şi un cercel de aur alb cu diamante prețioase. Conform raportului de constatare medico-legală, s-au constatat excoriații la faţă şi pavilionul urechii drepte, echimoze la mucoasa buzei superioare cât şi pe alte părţi ale corpului precum şi comoţie cerebrală, produse în rezultatul acţiunii traumatice a unui obiect contondent dur prin mecanism de lovire şi fricțiune posibil în timpul şi circumstanţele indicate.

Reclamanta comunică că, minorului Melnic Martin i-a fost stabilit diagnosticul clinic „stare de stres acut, sindrom neurovegetativ”.

Pe acest caz Canarschi Ştefan a fost atras la răspundere contravenţională în baza art. 242 alin. (2) Cod Contravenţional, fiind sancționat cu amendă în mărime de 30 u.c şi 6 puncte de penalizare. Faptele săvârșite de cet. Canarschi Ştefan şi-au găsit confirmare, drept dovadă materialele anexate la prezenta cerere.

Respectiv drept temei de înaintare a acestei acţiuni este că, cet. Canarschi Ştefan prin acţiunile sale ilegale i-a cauzat prejudiciu de ordin material în sumă de 915 (nouă sute cincisprezece) lei MD - suma investigaţiilor medicale, 2233,06 (două mii două sute treizeci şi trei, 06)- suma achitată pentru tratamentul medical, 1400 (o mie patru sute) dolari - valoarea cerceilor şi prejudiciu de ordin moral în sumă de 15 000 (cincisprezece mii) lei, MD.

Reclamanta invocă că, dacă prin contravenţie a fost cauzat un prejudiciu, persoana prejudiciată este în drept să-şi valorifice pretenţiile civile în procedură civilă. În urma celor produse, pentru a-i restabili starea de sănătate a sa cât şi a copilului a fost nevoită de a urma un tratament medical. Deasemenea, în timpul accidentului rutier ce a avut loc la 02.01.2024, a fost pusă în situaţia de a pierde un cercel din aur alb, cu diamante foarte preţioase. În aceste condiţii, consideră că, se naşte obligaţia pârâtului de a repara prejudiciul material cauzat în sumă de 915 (nouă sute cincisprezece) lei MD - suma serviciilor medicale, 2233,06 (două mii două sute treizeci şi trei, 06)- suma achitată pentru tratamentul medical, 1400 (o mie patru sute) dolari, sumă ce reiese din valoarea cercelului pierdut în timpul accidentului rutier.

Reclamanta consideră că, pârâtul Canarschi Ştefan prin acţiunile sale a provocat reclamantei și minorului stări de frică/teamă pentru viaţa şi sănătatea atât a sa cât şi a copilului. Având în vedere că este nevoită să apelez la structurile judiciare, întru a redobândi drepturile ce au fost încălcate, situaţie ce a creat disconfort emoţional, precum şi stări de stres din cauza amintirilor neplăcute ce s-au petrecut, astfel, consideră că pârâtul are obligaţia de a recupera prejudiciului moral în cuantum de 15 000 (cincisprezece mii) lei, MD.

Cererea de încasarea a prejudiciului moral se depune către persoanele care poartă vina, în speța dată vina o poartă Canarschi Ştefan, persoană care este îndatorată să plătească prejudiciul moral în urma disconfortului emoţional pe care l-a suportat reclamanta. Astfel, prin acţiunile ilegale ale pârâtului i s-a adus atingere la dreptul extrapatrimonial manifestată prin stările sale psihologice şi anume: prin dezechilibru emoţional, social şi alte atribute ce definesc statutul moral.

Dauna morală, reprezintă rezultatul dăunător direct de natură patrimonială al unei fapte ilicite prin care se aduce o . Vătămare valorilor şi drepturilor extrapatrimoniale ce sunt strâns legate de personalitatea umană.

Vis-a-vi de cele expuse supra, reclamanta a mai invocat și suportarea cheltuielilor de judecată pentru acordarea asistenței juridice, care urmează a fi compensate integral din contul lui Canarschi Ștefan și anume suma de 5 00 lei, achitată avocatului conform bonului de plată seria/nr. DAA 497999 din 11.01.2024.

În urma argumentelor invocate, reclamanta Melnic Olga solicită:

- încasarea din contul pârâtului Canarschi Ştefan în beneficiul meu reclamantei Melnic Olga, suma de 3 148,06 (trei mii o sută patruzeci şi opt, 06) lei, (suma achitată pentru serviciile medicale + tratamentul medical), 1 400 (o mie patru sute) dolari (valoarea cerceilor), cu titlu de prejudiciu patrimonial;
- încasarea din contul pârâtului Canarschi Ştefan în beneficiul meu reclamantei Melnic Olga suma de 15 000 (cincisprezece mii) lei, cu titlu de prejudiciu nepatrimonial (moral).
- încasarea din contul pârâtului Canarschi Ştefan în beneficiul meu reclamantei Melnic Olga, cheltuielile de asistenţă juridică în sumă de 5000 (cinci mii) lei conform bonului de plată seria/nr DAA 487999 din 11.01.2024 și alte cheltuieli aferente examinării litigiului.

Prin încheierea judecătorului din data de 16.09.2024, cererea formulată de Melnic Olga către Canarschi Ștefan, s-a acceptat în procedură (f.d. 59).

Având în vedere nerecepționarea scrisorilor expediate în adresa pârâtului neprezentarea acestuia la ședința de judecată, instanța prin încheierea din data de 07.11.2024, a fost dispusă citarea publică a pârâtului Canarschi Ștefan (f.d. 67).

Argumentele participanţilor expuse în şedinţa de judecată.

În ședința de judecată, reclamanta Melnic Olga, a afirmat motivele invocate în cerere solicitând admiterea acesteia.

În ședința de judecată reprezentantul reclamantei, avocatul stagiar Bejenaru Alina, a afirmat cererea de chemare în judecată, pe motivele de fapt și de drept invocate, solicitând admiterea.

Pârâtul Canarschi Ștefan fiind citat legal, în ședința de judecată – nu s-a prezentat. Instanța de judecată considerând posibilă examinarea cauzei în absența ultimului.

Aprecierea instanţei.

Studiind materialele anexate şi anume: copia buletinului de identitate a reclamantei Melnic Olga (f.d. 11); ordinul de plată seria DAA nr. 49797999 din data de 11.01.2024 (f.d. 13); scrisoarea nr. 34/35-7496 din 02.08.2024 parvenită de la IP Edineț (f.d. 14); informația nr. 20241400024 din 02.01.2024, ora 23:00 parvenită la DZN de la cet Gasinov Stanislav care a comunicat că în or. Edineț, str. Independenței intersecție 31 August, s-a produs un accident rutier posibil este o persoană traumată (f.d. 15); schița accidentului rutier care a avut loc la data de 02.01.2024 (f.d. 16); rezultatele aparatului „Drager” efectuate la data de 02.01.2024 la cet. Canarschi Ștefan și cet. Melniciuc Mina (f.d. 17-18); procesul-verbal de audiere a victimei Melnic Olga din data de 29.01.2024 (f.d. 19); raportul de constatare nr. 202419D0029 din 25 ianuarie 2024 (f.d. 20-22); raportul de constatare nr. 202419D0030 din 23 ianuarie 2024 (f.d. 23-25); proces-verbal de audiere a victimei Melniciuc Mina din data de 04.02.2024 (f.d. 25); copia permisul de conducere și a certificatului de înmatriculare a cet. Melniciuc Mina (f.d. 26-27); raportul de inspecția tehnică nr. 40236696 (f.d. 28-29); proces-verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost

pornit proces contravențional din data de 06.02.2024 și anume în privința cet. Canarschi Ștefan (f.d. 30); informație referitor la deținerea permisului de conducere de către cet. Canarschi Ștefan (f.d. 31), certificat de înmatriculare pe automobilul de model BMW cu nr/î ***** (f.d. 32), raport de inspecție tehnică nr. 240096643 (f.d. 33-34); informația parvenită de la IP Edineț cu nr. 34/35-8176 din 21 august 2024, prin care se informează că, procesul-verbal cu privire la contravenție cu seria DAC01 046186 și anume prin care se confirmă că decizia de sancționare este definitivă și nu a fost contestată (f.d. 35); procesul verbal cu seria DAC01 046186 din data de 02.01.2024 (f.d. 36); Decizia asupra cauzei contravenționale (f.d. 37); diagnosticul/informația de la Centrul Medical Diagnostic Consultativ „NEUROMED" din data de 09.01.2024 (f.d. 38-45); bonurile de plată (f.d. 46-47,51-52); copia rețetelor medicale (f.d. 48-50); foto-tabelă (f.d. 53-57); foto la certificatul Diamond (f.d. 58) - instanța de judecată consideră just de a admite parțial cererea depusă de Melnic Olga către Canarschi Ștefan din următorul motiv.

În conformitate cu art. 20 alin. (1-2) Cod Civil a Republicii Moldova, *(1) Dacă prin lege nu se prevede altfel, persoana răspunde numai pentru prejudiciul cauzat prin fapta sa săvârşită cu vinovăţie sub forma intenţiei sau imprudenţei. (2) Fapta este săvîrşită cu intenţie dacă persoana care a săvîrşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, le-a dorit sau a admis, în mod conştient, survenirea acestor urmări.*

În conformitate cu art. 1998 alin. (1-3) Cod Civil a Republicii Moldova, *(1) Cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune. (2) Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege. (3) O altă persoană decît autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege.*

În conformitate cu art. 2022 alin. (1) Cod Civil a Republicii Moldova, *Se consideră că persoana a cauzat prejudiciul dacă el constituie consecinţa faptei acelei persoane ori consecinţa izvorului de pericol pentru care acea persoană răspunde conform legii.*

În conformitate cu art. 2013 alin. (1-2) Cod Civil a Republicii Moldova, (1) *Persoanele a căror activitate este legată de un izvor de pericol sporit pentru lumea înconjurătoare (exploatarea vehiculelor, a instalaţiilor, mecanismelor, folosirea energiei electrice, a substanţelor explozibile, efectuarea lucrărilor de construcţii etc.) au obligaţia să repare prejudiciul cauzat de izvorul de pericol sporit dacă nu demonstrează că prejudiciul se datorează unui eveniment prevăzut la art.2012 (cu excepţia cazurilor în care prejudiciul a survenit ca urmare a exploatării navelor aeriene) sau din intenţia persoanei vătămate. (2) Obligaţia de reparare a prejudiciului revine persoanei care posedă izvorul de pericol sporit în baza dreptului*

de proprietate ori în alt temei legal sau persoanei care şi-a asumat paza izvorului de pericol sporit.

În conformitate cu art. 2025 alin. (1-2) Cod Civil a Republicii Moldova, *(1) Repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situaţiei anterioare (transmiterea unui bun de acelaşi gen şi de aceeaşi calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putinţă ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părţilor sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărîre judecătorească. (2) În cazul deteriorării unui bun, despăgubirea va fi egală cu pierderea valorii bunului şi nu a costului reparaţiei dacă costul reparaţiei depăşeşte disproporţional pierderea valorii. Această regulă se aplică animalelor doar dacă aceasta este oportună, avînd în vedere scopul pentru care animalul este ţinut.*

În conformitate cu art. 2036 alin. (1-2) Cod Civil a Republicii Moldova, *(1) În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. (2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.*

În conformitate cu art. 2037 Cod Civil a Republicii Moldova, *(1) Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate. (2) Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luînd în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate. (3) La determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularităţile cazului.*

Despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daune materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

Astfel, potrivit jurisprudenței CtEDO, cauza *Ernst vs Belgiei* (15 iulie 2003), unde Curtea a statuat, în principiu, că: „*atunci cînd victima unei infracțiuni se constituie parte civilă în procesul penal, aceasta semnifică introducerea unei cereri în despăgubiri*”.

Prin dobândirea calității de parte civilă în procesul penal, Curtea are în vedere nu numai condamnarea penală a autorului infracțiunii, ci și repararea pecuniară a prejudiciului pe care l-a suferit.

Totodată potrivit art. 41 „*Reparație echitabilă*” CEDO, potrivit jurisprudenței internaționale, Curtea a statuat asupra unei asemenea încălcări să acorde victimei o

satisfacție echitabilă, cel responsabilă, cel responsabil de săvârșirea faptei ilicite, prin care a fost cauzat un prejudiciu, are obligația de a-l repara, fie că este vorba de un prejudiciu material, fie că încălcarea dreptului subiectiv se concretizează în procedura unui prejudiciu moral.

În consecința celor relatate şi având în vedere principiile compensării echitabile şi rezonabile a prejudiciului moral, suferințele morale cauzate reclamantei, instanţa apreciază că în cauză suma stabilită poate fi considerată ca o compensare ce ar aduce satisfacție echitabilă reclamantei. Evaluând întinderea prejudiciului este evident că aceasta nu poate fi cuantificată potrivit unor criterii matematice sau economice, astfel încât în funcție de împrejurările concrete ale speței suma stabilită este una rezonabilă, în contextul în care conform practicii CEDO, însuși sancționarea făptuitorului – constituie în sine o satisfacție echitabilă pentru recuperarea prejudiciului moral cauzat victimei.

În conformitate cu art. 45 alin. (1) Cod Contravențional a Republicii Moldova, persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenţie îl poate apăra prin acţiune civilă depusă conform legislaţiei procedurale civile. Această persoană are în special dreptul la repararea prejudiciului *patrimonial şi a celui nepatrimonial cauzate prin contravenţie*. Prezentul alineat se aplică în egală măsură şi în cazul în care, în sensul art.30 alin.(11), se consideră că făptuitorul nu a fost supus răspunderii contravenţionale.

În conformitate cu art. 242 alin. (2) Cod Contravențional a Republicii Moldova constituie contravenție, *Încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulaţie rutieră soldată cu cauzarea de vătămări corporale uşoare victimei sau cu deteriorarea considerabilă a vehiculelor, a încărcăturilor, a drumurilor, a instalaţiilor rutiere, a altor instalaţii sau a altor bunuri, se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 6 puncte de penalizare.*

Potrivit prevederilor art. 118 alin. (1) şi (3) Cod de Procedură Civilă*, Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a pricinii sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.*

În conformitate cu prevederile art. 121 Cod de Procedură Civilă, *Instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.*

Conform prevederilor art. 130 alin. (1)-(3) Cod de Procedură Civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au*

pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea pricinii.

În conformitate cu art. 239 Cod de Procedură Civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţa de judecată.*

La examinarea cazului dat, instanţa de judecată se va conduce şi de prevederile p. 12, 22, 23, 25 al Hotărârii Plenului CSJ R.Moldova cu nr. 9 din 09.10.2006 cu privire la aplicarea de către instanţele de judecată a legislației ce reglementează repararea prejudiciului moral.

În instanţa de judecată s-a stabilit că, la data de 02.01.2024, în jurul orei 23:00, în oraşul Edineţ la intersecția *****, conducătorul automobilului de model ***** cu n/î *****, Canarschi Ştefan, ignorând semnalul luminos de culoare roşie a semaforului, nu a cedat trecerea vehiculelor, în rezultat a tamponat automobilul de model „Dacia Logan” n/î *****la volanul căreia se afla cet. Melniciuc Mina, SRL Rapid taxi, care se deplasa regulamentar, având ca pasageri cet. Melnic Olga, copilul minor Melnic Martin, prin ce a comis o contravenţie prevăzută de art. 242 alin. (2) CCo al RM (f.d. 36-37).

În urma verificării circumstanțelor cazului dat, organele de drept și anume agentul constatator al IP Edineț a întocmit în privința cet. Canarschi Ștefan, pe data de 02.01.2024, un proces verbal nr. DAC01 046186 (f.d. 37).

Potrivit Deciziei asupra cauzei contravenționale DAC01 046186 din data de 06.02.2024, s-a recunoscut vinovat Canarschi Ștefan în comiterea contravenției prevăzute de art. 242 alin. (2) Cod Contravențional și i s-a aplicat sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 30 u.c. ce constituie suma de 1 500 lei, cu aplicarea a 6 puncte de penalizare (f.d. 37).

Potrivit informației IP Edineț din data de 21.08.2024, instanța a reținut că, procesul-verbal cu privire la contravenție și Decizia nr. DAC01 046186, nu a fost contestată. Respectiv, Decizia fiind definitivă și executorie (f.d. 35).

Prin urmare instanța de judecată reține că, reclamanta Melnic Olga prin prezenta cerere supusă examinării solicită privind încasarea prejudiciului patrimonial în suma de: 3148,06 lei (pentru serviciile medicale și tratament medical) și 1400 dolari SUA (valoarea cercelului pierdut); prejudiciul nepatrimonial în suma de 15000 lei și cheltuieli de judecată în suma de 5000 lei (servicii juridice) și 200 lei (taxa de timbru).

Cu referire la prejudiciul material solicitat de reclamantă, instanța de judecată îl va respinge ca neîntemeiat, din următoarele considerente.

Potrivit materialelor cauzei și argumentelor invocate de partea reclamantă în ședința de judecată instanța constată că, în urma accidentului rutier din data de

02.01.2024, săvârșit din culpa lui Canarschi Ștefan, reclamanta Melnic Olga a avut de suferit un prejudiciu material n suma de: 3148,06 lei (pentru serviciile medicale și tratament medical) și 1400 dolari SUA (valoarea cercelului pierdut).

Ca urmare, potrivit raportului de constatare nr. 202419D0029 din data de 25 ianuarie 2024, la cet. Melnic Olga a.n. 1989, s-a constatat excoriații la față și pavilionul urechii drepte, echimoză la mucoasa buzei superioare, comoție cerebrală, echimoze la umărul stâng, genunchiul drept, gamba stângă, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur prin mecanism de lovire și fricțiune, posibil în timpul și circumstanțele indicate (accident rutier din 01.02.2024), condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății (f.d. 20-22).

Potrivit raportului de constatare nr. 202419D0030 din data de 23 ianuarie 2024, diagnosticul clinic stabilit copilului Melnic Martin a.n. 2022 „stare de stres acut, sindrom neurovegetativ" nu este argumentat prin date clinice și paraclinice concludente, din acest motiv, potrivit prevederilor p. 13 al Regulamentului privind aprecierea medico-legală a gravității vătămării integrității corporale sau sănătății HG nr. 534 din 26 iulie 2023, publicată la 03.08.2023 în MO nr. 287-290 (8793-8796), diagnosticul indicat nu poate fi supus aprecierii medico-legale în calitate de vătămare corporală (f.d. 23-24).

Totodată, instanța a reținut că, reclamanta Melnic Olga și copilul minor Melnic Martin, după accidentul rutier și anume la data de 09.01.2024, au trecut investigații medicale. Respectiv, potrivit bonurilor anexate la materialele cauzei (f.d. 46-47) se constată reclamanta a avut de cheltuit un prejudiciu material în mărime de 3148,06 lei (pentru serviciile medicale și tratament medical).

Ca urmare, instanța a reținut că, automobilul în care se deplasa Canarschi Ștefan a fost asigurat la compania INTACT ASIGURARI GENERALE (f.d. 32-34).

Potrivit art. 5 din Legea nr. 106 din 21.04.2024 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule, se constată că, *(1) În cadrul asigurării obligatorii RCA, cazul asigurat este accidentul produs de un vehicul al cărui proprietar și/sau utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA, cu producerea de pagube: a) atât în timpul deplasării, cât și în timpul staționării vehiculului; b) în urma desprinderii accidentale, în timpul deplasării vehiculului, a remorcilor, semiremorcilor sau atașelor; c) de dispozitivele sau instalațiile cu care a fost echipat vehiculul; d) ca urmare a scurgerii, risipirii sau căderii accidentale a substanțelor, a materialelor sau a obiectelor transportate; e) la urcarea în vehicul și la coborârea din acesta. (2) Nu se consideră caz asigurat dacă accidentul a avut loc ca urmare a imposibilității fortuite de executare, inclusiv prin diferite măsuri militare instituite pe durata stării de urgență, de asediu sau de război sau prin acțiuni provocate de calamități naturale, explozii nucleare, radiație sau poluare radioactivă, dezordini în masă, precum și de activități teroriste.*

Art. 14 al legii menționate supra prevede, Riscuri acoperite de către asigurătorul RCA

(1) Asigurătorul RCA are obligația de a plăti despăgubiri de asigurare persoanei păgubite pentru pagubele produse de un accident de vehiculul al cărui proprietar și/sau utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA.

(2) Fără a se depăși limitele de răspundere prevăzute în contractul de asigurare obligatorie RCA, conform art. 13 alin. (1) și (2) și în condițiile în care cazul asigurat s-a produs în perioada de valabilitate a contractului, asigurătorul RCA acordă despăgubiri de asigurare pentru:

a) vătămări corporale sau deces, inclusiv pentru prejudicii morale;

b) daune materiale, inclusiv costuri de radiere a vehiculului și cheltuieli de diminuare a daunei;

c) costuri privind reparația vehiculului, dovedite prin documente emise de către unitățile de reparații sau prin documente emise în condițiile prezentei legi;

d) cheltuieli de judecată suportate de persoana păgubită în procesul civil sau cheltuieli aferente în cazul soluționării alternative a litigiului, dacă soluția este favorabilă pentru persoana păgubită;

e) costul aferent unei singure evacuări a vehiculului avariat, care aparține persoanei păgubite, de la locul accidentului la locația reprezentantului de despăgubiri sau la unitatea de reparații aleasă de către persoana păgubită, în vederea reparării vehiculului, sau la cea mai apropiată locație de locul producerii accidentului sau la domiciliul persoanei păgubite, după caz, dacă respectivul vehicul nu se mai poate deplasa prin mijloace proprii sau deplasarea acestuia poate provoca pericol pentru siguranța traficului rutier.

(3) Indiferent de locul în care s-a produs accidentul de vehicul, pe drumuri publice, pe drumuri care nu sunt deschise circulației publice, în încăperi și în orice alte locuri, atât în timpul deplasării, cât și în timpul staționării vehiculului al cărui proprietar și/sau utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA, asigurătorul RCA acordă despăgubiri de asigurare în limita de răspundere prevăzută în prezenta lege pentru:

a) paguba produsă de orice dispozitiv sau instalație cu care a fost echipat vehiculul, inclusiv paguba produsă din cauza desprinderii accidentale a remorcii, a semiremorcii ori a ataşului tractat de vehicul;

b) paguba produsă din culpa conducătorului de vehicul al cărui proprietar și/sau utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA;

c) paguba provocată persoanelor păgubite de caracteristicile, acțiunea ori inacțiunea vehiculului, de alt lucru antrenat în deplasarea vehiculului sau de scurgerea, risipirea ori căderea accidentală a substanțelor, a materialelor sau a obiectelor transportate;

d) pagubele provocate persoanelor păgubite de deschiderea uşilor vehiculului de către pasagerii acestuia în timpul deplasării sau atunci când vehiculul este oprit sau staţionează;

e) pagubele produse persoanelor păgubite drept consecinţă a conducerii vehiculului de către o persoană în stare de ebrietate survenită în urma consumului de alcool, droguri şi/sau alte substanţe cu efecte similare.

Art. 15 stipulează că, *(1) Asigurarea obligatorie RCA acoperă răspunderea pentru pagubele produse de accidente de vehicule tuturor persoanelor altele decât conducătorul vehiculului culpabil. (2) Membrii familiei asiguratului, ai conducătorului de vehicul sau ai oricărei alte persoane a cărei răspundere civilă este angajată într-un accident de vehicul şi este acoperită de asigurarea obligatorie RCA nu sunt excluşi de la beneficiul asigurării pentru propriile lor vătămări corporale. (3) Asigurarea obligatorie RCA acoperă pagubele produse de accidente de vehicule pietonilor, cicliştilor şi altor utilizatori nemotorizaţi ai drumurilor, care, în urma unui accident de vehicul, au dreptul la o despăgubire de asigurare în limitele de răspundere prevăzute de prezenta lege. (4) Prezentul articol nu aduce atingere răspunderii civile ori valorii despăgubirii de asigurare.*

Potrivit art. 26 alin. (2) al legii menționate, se reține că, *În cazul vătămărilor corporale se compensează şi eventualele cheltuieli generate de accident, inclusiv cheltuielile de transport ale persoanei accidentate, de tratament, protezare, spitalizare, recuperare, îngrijire, alimentaţie specială conform prescripţiilor medicale, probate cu documente justificative, care nu sunt suportate din fondurile de asigurări medicale obligatorii, conform legislaţiei. Cheltuielile menţionate se stabilesc în baza preţurilor practicate de către instituţiile din Republica Moldova, conform documentelor eliberate de acestea sau în cazurile în care niciuna dintre instituţiile respective nu practică serviciile nominalizate, conform documentelor justificative eliberate de către instituţiile din străinătate.*

Potrivit art. 13 alin. (4) și (5) se reține că, *Dacă întinderea pagubelor produse de unul şi acelaşi accident mai multor persoane, inclusiv cheltuielile suportate de acestea în procesul civil, depăşeşte limita stabilită, despăgubirile de asigurare se acordă în acea limită stabilită pentru fiecare persoană păgubită, proporţional raportului dintre limita răspunderii şi totalul pagubelor. (5) În cazul în care întinderea pagubelor depăşeşte limitele de răspundere stabilite la alin. (1), persoana păgubită are dreptul, în conformitate cu Codul civil, să intenteze persoanei culpabile de producerea accidentului o acţiune de recuperare a sumei care depăşeşte aceste limite.*

În pofida normelor stipulate instanța a conchis că, prejudiciul cauzat reclamantei urmează a fi despăgubit de către compania INTACT ASIGURARI GENERALE, or, automobilul de model ***** cu nr/î ***** condus de Canarschi Ștefan la data de 02.01.2024, deținea RCA și anume de la compania INTACT ASIGURARI GENERALE.

Drept urmare, reclamanta Melnic Olga întru restituirea prejudiciului material urmează să se adreseze către compania INTACT ASIGURARI GENERALE

La caz fiind aplicabile prevederile art. 1822 alin. (1) Cod Civil, *Prin contract de asigurare, o parte (contractantul asigurării) se obligă să plătească celeilalte părţi (asigurător) prima de asigurare, iar asigurătorul se obligă să plătească asiguratului, beneficiarului asigurării sau,* ***după caz, terţului păgubit*** *o prestaţie bănească (indemnizaţie ori despăgubire de asigurare) la producerea cazului asigurat în interiorul perioadei de asigurare.*

Potrivit art. 15 alin. (1) lit. a) a Legii Nr. 414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule prevede că, *Asigurătorul acordă despăgubiri dacă prejudiciile s-au produs din culpa asiguratului sau a utilizatorului de autovehicul, precum şi în cazul în care, la data accidentului utilizatorul nu este inclus în contractul de asigurare încheiat între proprietar sau utilizator şi asigurător.*

Art. 20 al legii invocate stipulează că, *(1) Drepturile persoanei păgubite prin accident produs pe teritoriul Republicii Moldova de autovehicul aflat în proprietatea sau utilizarea asiguratului se exercită faţă de asigurătorul de răspundere civilă auto direct, la sediul acestuia, sau prin reprezentantul de despăgubiri, în limitele răspunderii asigurătorului prevăzute în prezenta lege. (2) Drepturile persoanei păgubite prin accident produs pe teritoriul Republicii Moldova de autovehicul aflat în proprietatea sau utilizarea unei persoane asigurate în străinătate se exercită faţă de asigurătorul acestei persoane prin intermediul Biroului Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule dacă sînt îndeplinite condiţiile prevăzute la art.4 alin.(2) lit.b). (3) Persoana păgubită poate să adreseze cerere de despăgubire direct asigurătorului de răspundere civilă auto sau reprezentantului de despăgubiri desemnat de acesta, indiferent de faptul că asiguratul a executat sau nu obligaţia de înştiinţare prevăzută la art.18 alin.(1) lit.c). (4) Asigurătorul nu este în drept să refuze examinarea şi soluţionarea cererii de despăgubire depuse în condiţiile alin.(3). (5) Drepturile persoanei păgubite prin accident de autovehicul în care autorul şi/sau autovehiculul au rămas neidentificaţi sau persoana vinovată nu are o asigurare obligatorie de răspundere civilă auto valabilă se exercită faţă de Biroul Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule, iar despăgubirile se achită în conformitate cu art. 14. În acest caz, drepturile şi obligaţiile privind dosarul de daune, constatarea pagubelor, stabilirea şi plata despăgubirilor, prevăzute de prezenta lege pentru asigurător, se vor atribui şi Biroului Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule. (6) Persoana păgubită sau reprezentantul ei legal este obligat să asigure, în termenul specificat la art.19 alin.(1) lit.c), accesul asigurătorului sau al reprezentantului de despăgubiri al acestuia la bunurile avariate prin accident de autovehicul, astfel încît asigurătorul să dispună de posibilitatea de a constata întinderea reală a pagubelor. (7) Dacă persoana păgubită sau reprezentantul ei legal nu a respectat obligaţia prevăzută la alin.(6) şi a făcut astfel imposibilă întocmirea dosarului de daune şi/sau constatarea de către*

asigurător a întinderii pagubelor, acesta din urmă este absolvit de obligaţia de a plăti despăgubirea de asigurare.

Ca urmare, partea reclamantă urmează să solicite prejudiciul material cauzat în urma accidentului rutier de la compania de asigurare a automobilului de model ***** cu nr/î ***** care a provocat accidentul la data de 02.01.2024, or, acesta deținea RCA și anume de la compania INTACT ASIGURARI GENERALE.

Astfel, în urma celor stipulate instanța de judecată va respinge integral cererea reclamantei privind încasarea pagubei materiale din contul pârâtului, din motivul expus supra.

Referitor la cercelul pierdut de către reclamanta Melnic Olga, instanța a reținut că din argumentele ultimei, aceasta pierdut cercelul în timpul accidentului rutier.

Totodată, potrivit materialelor cauzei civile, instanța a reținut că, reclamanta a anexat un certificat de la „EURO DIAMOND" prin care se atestă că cerceii valorează suma de 1 400 solari SUA (f.d. 58).

Instanța privind în cumul circumstanțele speței, a conchis că, pierderea cercelului nu este din vina pârâtului Canarschi Ștefan, or, la materialele cauzei nu se regăsește vreo afirmare faptului că anume la data incidentului reclamanta a pierdut cercelul. Respectiv, prezenta solicitare reclamantă se va respinge ca neîntemeiată.

Cu referire la încasarea prejudiciul moral solicitat de reclamantă, instanţa de judecată îl va admite parţial din următoarele considerente.

În instanţa de judecată cu certitudine s-a stabilit că, reclamantei Melnic Olga, în urma accidentului rutier care a avut loc pe data de 02.01.2024, i-a fost cauzată vătămare ușoară a integrității corporale, fapt constatat prin raportul de constatare nr. 202419D0029 din 25 ianuarie 2024 (f.d. 20-22).

Mai mult ca atât, reclamanta se afla în automobil împreună cu copilul minor Melnic Martin (a.n. 2022), respectiv aceasta a avut de suferit un prejudiciu moral și din cauza fricilor pentru siguranța și sănătatea minorului.

După cum s-a constata, vinovat în comiterea accidentului respectiv (în comiterea contravenției prevăzute de art. 242 alin. (2) Cod contravențional) a fost recunoscut cet. Canarschi Ștefan, care conform Deciziei asupra cauzei contravenționale DAC01 046186 din data de 06 februarie 2024, s-a recunoscut vinovat Canarschi Ștefan în comiterea contravenției prevăzute de art. 242 alin. (2) Cod Contravențional și i s-a aplicat sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 30 u.c. ce constituie suma de 1 500 lei, cu aplicarea a 6 puncte de penalizare (f.d. 37).

În cazul respectiv, în conformitate cu prevederile art. 45 alin. (1) Cod contravențional a Republicii Moldova, art.art 1998 alin. (1), 2025, 2036 și 2037 Cod Civil, reclamanta Melnic Olga poate beneficia de despăgubire parțială pentru prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilegale (comiterea a unei contravenții care presupune și existența prejudiciului nepatrimonial cauzate prin contravenţie) a pârâtului Canarschi Ștefan.

În cererea depusă, reclamanta a menționat faptul că, prin acțiunile ilegale a contravenientului acesteia i-a fost cauzat un prejudiciu moral fiind afectată psihic şi asta se remarcă prin stările negative suferite.

Luând în considerației cele menționate mai sus, instanța de judecată a constatat că reclamantei Melnic Olga i-a fost cauzat suferinţe psihice - instanţa de judecată ajunge la concluzia, în conformitate cu art. 45 alin. (1) Cod contravențional și art.art. 1998 alin. (1), 2025, 2036 și 2037 Cod Civil de a admite parţial pretenția reclamantei în privinţa reparării prejudiciului moral, pe care instanța de judecată o estimează la suma de 10 000 lei.

Instanţa de judecată consideră necesar de a respinge solicitarea reclamantei Melnic Olga despre încasarea prejudiciului moral în restul sumei, deoarece este excesivă și neargumentată. Reclamanta n-a argumentat suficient de detaliat prejudiciul moral anume în suma respectivă. Totodată instanţa consideră, că reclamanta este deja parţial satisfăcut moral prin faptul, că Canarschi Ștefan a fost sancționat contravențional, i-a fost stabilită pedeapsă contravențională sub formă de amendă.

Concomitent, instanța relevă că, la stabilirea mărimii prejudiciului moral, instanța se călăuzește și de prevederile pct. 25 din Hotărârea explicativă a CSJ nr. 9 din 9 octombrie 2006 ”Cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează repararea prejudiciului moral”, care prevede că, – instanțele judecătorești, la determinarea mărimii compensației pentru prejudiciul moral, trebuie neapărat să ia în considerație atît aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice părții vătămate, cît și datele obiective care certifică acest fapt, îndeosebi: - importanța vitală a drepturilor personale nepatrimoniale și a bunurilor; - nivelul (gradul) suportării de către persoana vătămată a suferințelor psihice sau fizice; - felul vinovăției persoanei care a cauzat prejudiciul, în cazul în care pentru repararea prejudiciului moral este necesară prezența ei.

Potrivit cererii de chemare în judecată, reclamanta Melnic Olga își estimează suferințele psihice la suma de 15 000 lei.

Concluzionând cele constatate, instanța, ținând cont că, urmare a acţiunilor ilegale a pârâtului Canarschi Ștefan, reclamantei i-a fost cauzat o stare de disconfort psihic, însă instanţa consideră că suma de 15 000 lei cu titlu de daună morală pretinsă de reclamantă, ar reprezenta o compensație exagerată ce nu derivă din realitate.

În opinia instanței, obligarea pârâtului Canarschi Ștefan de a achita o compensație bănească reclamantei Melnic Olga, în cuantum de 10 000 lei, ar fi pe măsură de a acoperi suferințele fizice și psihice suportate de reclamant, iar restul sumei de 5000 lei, instanța va respinge, ca neîntemeiat.

Cu referire la cheltuielile de judecată, instanța de judecată le va admite parțial din următoarele considerente.

Potrivit art. 82 Cod de Procedură Civilă, *Cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei*.

Conform art. 90 lit. i) și l) Cod de Procedură Civilă, *Din cheltuielile de judecare a pricinii fac parte cheltuielile de asistenţă juridică şi alte cheltuieli necesare, suportate de instanţă şi de participanţii la proces.*

Conform art. 94 Cod de Procedură Civilă, *Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii,* iar potrivit prevederilor art. 96 alin. 1)-1[1]) Cod de Procedură Civilă, *Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat*.

Pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime.

În cadrul examinării cauzei reclamanta Melnic Olga a fost reprezentată și asistată de avocatul stagiar Bejenaru Alina, în baza mandatului nr. 092662 din data de 07.11.2024 (f.d. 65), iar pentru asistenţă juridică acordată, reclamanta a achitat avocatului suma de 5 000 lei, fapt confirmat prin bonul de plată Seria DAA Nr. 49797999 din data de 11.01.2024, anexat la materialele cauzei (f.d. 13).

Pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispoziţiile de plată sau bonurile de plată) precum listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi orarul timpului aferent acestora.

Totodată, ținând cont de faptul că instanța a ajuns la concluzia privind temeinicia parțială a pretențiilor reclamantei, ținînd cont și de complexitatea cauzei – consideră necesar de a admite parțial solicitarea părții reclamante privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică, dispunând încasarea din contul pârâtului Canarschi Ștefan în beneficiul reclamantei Melnic Olga cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2 500 lei, care raportate la situația din speță, la părerea instanței, sunt reale, necesare și rezonabile.

În contextul dat, pârâtul Canarschi Ștefan urmează să-i compenseze reclamantei Melnic Olga cheltuielile de asistenţă juridică în mărime de 2 500 lei, ținând cont de prestația avocatului în prezenta cauză, ca fiind necesare, reale şi rezonabile, ținând cont de specificul acțiunii înaintate şi munca efectiv depusă de avocat în legătură cu examinarea prezentei cauze; de faptul că acțiunea a fost admisă parțial.

Totodată, instanța a reținut că, reclamanta la depunerea cererii în instanța de judecată a avut de suportat cheltuieli pentru achitarea taxei de timbru în mărime de

200 lei (f.d. 2) și cheltuieli pentru citarea publică a pârâtului în mărime de 100 lei (f.d. 74).

În pofida normei prevăzute de art. art.94, 96 Cod de Procedură Civilă și în conformitate cu Hotărârea Curții Constituționale nr. 20 din 26.09.2024, instanța va încasa din contul pârâtului Canarschi Ștefan în beneficiul reclamantei cheltuielile suportate pentru taxa de timbru și citarea publică a pârâtului în sumă totală de 300 lei.

În rest, cerințele lui Melnic Olga către Canarschi Ștefan, se resping ca neîntemeiate.

Din motiv că, reclamanta la depunerea cererii a fost scutită de achitarea taxei de stat în temeiul p. 1.1.4 al Legii taxei de stat nr. 213 din 31.07.2023 (în vigoare 01.01.2024) -a încasa de la Canarschi Ștefan, a.n. *****, IDNP *****, loc. ***** str. *****7 în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 250 lei.

În baza celor expuse şi conducându-se de art.art. 236, 238 și 241 Cod de Procedură Civilă a Republicii Moldova, instanţa de judecată a, -

H O T Ă R Â T:

A admite parțial cererea depusă de Melnic Olga către Canarschi Ștefan privind încasarea prejudiciului patrimonial în suma de: 3148,06 lei (pentru serviciile medicale și tratament medical) și 1400 dolari SUA (valoarea cercelului pierdut); prejudiciul nepatrimonial în suma de 15000 lei și cheltuieli de judecată în suma de 5000 lei (servicii juridice) și 200 lei (taxa de timbru).

A încasa de la Canarschi Ștefan, a.n. *****, IDNP *****, loc. ***** str. *****7 în beneficiul lui Melnic Olga, loc. ***** str. ***** prejudiciul moral în sumă de 10000 (Zece mii) lei și cheltuieli de judecată: 2500 lei (pentru servicii juridice) și 300 lei(taxa de timbru și citarea publică).

În rest, cerințele lui Melnic Olga către Canarschi Ștefan - se resping ca neîntemeiate.

A încasa de la Canarschi Ștefan, a.n. *****, IDNP *****, loc. ***** str. *****7 în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 250 lei.

Hotărârea cu drept de atac la Curtea de Apel Nord în termen de 30 zile.

Judecător Bîrsan Ghenadie